

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

МЕНЕДЖМЕНТ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ

підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

галузі знань 07 Управління та адміністрування

спеціальності 073 Менеджмент

освітньо-наукової програми Менеджмент організацій та видів діяльності

Луцьк – 2023

Силабус нормативного освітнього компонента «МЕНЕДЖМЕНТ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 073 Менеджмент, за освітньо-науковою програмою Менеджмент організацій та видів діяльності.

Розробник: Лариса Черчик, професор кафедри менеджменту, доктор економічних наук, професор

Силабус погоджено

Гарант ОНП Менеджмент організацій
та видів діяльності:

Олеся ТОЦЬКА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри менеджменту

протокол № 3 від 06 вересня 2023 р.

Завідувач кафедри

Наталія ХОМІЮК

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-наукова програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (вечірня) форма навчання	07 Управління та адміністрування	Нормативний
Кількість годин / кредитів 180/6	073 Менеджмент	Рік навчання 2-ий
ІНДЗ: немає	Менеджмент організацій та видів діяльності	Семестр 3-ий
	Третій (освітньо-науковий)	Лекції 44 год.
		Практичні (семінарські) 22 год.
		Самостійна робота 108 год.
		Консультації 6 год.
		Форма контролю: іспит
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

ПІБ – Черчик Лариса Миколаївна

Науковий ступінь – доктор економічних наук

Вчене звання – професор

Посада – професор кафедри менеджменту

Контактна інформація викладача:

Телефон: (050)19-44-505

Електронна пошта: Cherchyk.Larysa@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Винниченка, 28, корпус G ВНУ імені Лесі Українки

Дні занять розміщено на <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. «Менеджмент конкурентоспроможності» належить до нормативних освітніх компонентів і спрямований на формування фахових компетенцій у сфері конкурентоспроможності шляхом оволодіння системою теоретично-методологічних аспектів та практичних інструментів отримання загальних та професійних компетенцій для обґрунтування, розробки та реалізації рішень щодо здобуття конкурентних переваг і забезпечення конкурентоспроможності організацій різних видів діяльності. Особлива увага приділяється вибору методів розробки та реалізації управлінських рішень, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності в умовах інтенсифікації конкуренції, обґрунтування, та реалізації проектів забезпечення конкурентоспроможності.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета – формування комплексу знань про принципи, категорії, методи менеджменту конкурентоспроможності та оволодіння ними на базі інтеграції

теоретичних і прикладних знань, здобутих у процесі вивчення нормативних і спеціальних дисциплін, навичок, надбаних протягом проходження практики за магістерською програмою, практичних умінь щодо управління конкурентоспроможності конкретної фірми.

Завдання: виявляти основні конкурентні переваги та способи їх досягнення залежно від ситуації, що складається; засвоїти види конкурентних стратегій, основні типи ринків та відповідні їм ефективні стратегії конкуренції; основні моделі вибору конкурентних стратегій і способи їх реалізації; загальні та специфічні чинники, що визначають рівень конкурентоспроможності організації; здійснювати діагностику та аналіз становища фірми у конкурентному середовищі; здійснювати діагностику та ревізію поточної конкурентної стратегії фірми; здійснювати аналіз конкурентних переваг, якими володіє фірма, та визначити ті, що мають бути досягнутими в майбутньому для поліпшення її конкурентоспроможності; виконувати розрахунки, пов'язані з оцінкою інтенсивності конкуренції; виконувати розрахунки та здійснювати аналіз одиничних, групових та інтегральних показників якості продукції, конкурентоспроможності фірми; розробляти програми підвищення конкурентоспроможності для фірм; визначати та конкретизувати функції управління конкурентоспроможністю фірм.

3. Результати навчання (компетентності).

Інтегральна компетентність – здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках.

СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері менеджменту в закладах вищої освіти.

Програмні результати навчання:

РН01. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

РН04. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або

професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.

4. Структура освітнього компонента.

Назви тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бал
Тема 1. Теоретичні основи конкуренції.	12	2	1	8	1	О, ПЗ/2
Тема 2. Парадигми конкурентоспроможності.	12	4	1	6	1	О, ПЗ/2
Тема 3. Конкурентне середовище організації	12	4	1	6	1	О, ПЗ/2
Тема 4. Конкурентні переваги і конкурентні ходи	12	2	1	8	1	О, ПЗ/2
Тема 5. Модель галузевої конкуренції Портера.	12	2	1	8	1	О, ПЗ/2
Тема 6. Конкурентні стратегії	12	2	1	8	1	О, ПЗ/2
Тема 7. Чинники галузевої конкуренції за видами діяльності	12	4	2	6	-	О, ПЗ/2
Тема 8. Конкурентоспроможність продукції та послуг	12	2	1	9	-	О, ПЗ/2
Тема 9. Конкурентоспроможність підприємства	12	2	1	9	-	О, ПЗ, К/4
Тема 10. Конкурентоспроможність видів діяльності	12	4	2	6	-	О, ПЗ, К/4
Тема 11. Система менеджменту конкурентоспроможності.	12	2	2	8	-	О, ПЗ/2
Тема 12. Формування внутрішніх ключових компетенцій.	12	2	2	8	-	О, ПЗ, К/4
Тема 13. Розробка та забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності	12	4	2	6	-	О, ПЗ, К/4
Тема 14. Особливості формування та управління конкурентоспроможністю організацій різних типів	12	4	2	6	-	О, ПЗ, К/4
Тема 15. Оцінка рівня конкурентоспроможності організацій та видів діяльності	12	4	2	6	-	О, ПЗ/2
Всього годин / Балів	180	44	22	108	6	40

*Форми контролю: О – поточне оцінювання (обговорення) (1 бал), ПЗ – виконання практичних завдань (1 бал), К – виконання індивідуальних кейсів (2 бали).

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота передбачає: підготовку до аудиторних (практичних) занять – опрацювання лекційного матеріалу та самостійне опрацювання окремих тем (питань); розв'язання практичних та тестових завдань; написання рефератів та коротких есе з конкретної теми; виконання індивідуального завдання, винесеного на самостійне виконання; підготовку до усіх видів контролю. Питання та завдання для самостійного опрацювання визначені до кожної теми та регламентуються

методичними вказівками до самостійної роботи.

IV. Політика освітнього компонента

Політика щодо відвідувань занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі вищої освіти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених ОК. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка. Здобувачі вищої освіти мають старанно виконувати завдання, брати активну участь у навчальному процесі.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultativ_navchannia_formalnoi.pdf)

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності: виконані завдання мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувачів вищої освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-1 бал).

Політика виставлення балів. Оцінювання знань аспірантів у формі заліку здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання видів робіт, які передбачені силабусом. Враховуються бали поточного, або підсумкового оцінювання (100 балів). При цьому враховуються присутність на заняттях та активність аспіранта під час занять; вимоги академічної доброчесності; своєчасність виконання завдань. У випадку, якщо аспірант протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль у вигляді екзамену передбачає оцінку засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним

усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру та враховує бали поточного (40 балів) та підсумкового оцінювання (іспиту (60 балів)).

Екзамен складається на платформі Moodle, згідно затвердженого розкладу. Тестові запитання складено відповідно до програми курсу. Містять 60 запитань з однією правильною відповіддю. Кожне запитання оцінюється в 1 бал. Максимальна оцінка 60 балів.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Іванова М. І., Маркус О. Е. Порівняльна характеристика методів оцінки конкурентоспроможності. *Економічний простір*. 2011. № 48/2. С. 189–196.
2. Омеляненко Т. В., Барабась Д. О., Вакуленко А. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства: Навч.- метод. посіб. для самост. вивч. дисц. К.: КНЕУ, 2006. 272 с.
3. Конкурентоспроможність національної економіки / За ред. д-ра економ. наук Б. Є. Кваснюка. К. : Фенікс, 2005. 582 с.
4. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навч. посіб. / С. М. Клименко, Т. В. Омеляненко, Д. О. Барабась [та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». Київ : КНЕУ, 2008. 516 с.
5. Косянчук Т. Ф. Діагностика конкурентного потенціалу підприємства. *Наукові записки. Серія «Економіка»*. Випуск 23 . 2013. С. 122–138.
6. Цибульська, Е.І.. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. для студентів, які навчаються за спец. 051 – Економіка; Нар. укр. акад. Харків : Вид-во НУА, 2018. 320 с.
7. Черчик Л. М. Менеджмент конкурентоспроможності : Конспект лекцій для аспірантів спеціальності 073 «Менеджмент». Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2023. 102 с.
8. Черчик Л. М. Менеджмент конкурентоспроможності : Методичні вказівки до виконання індивідуальної науково-дослідної роботи для аспірантів спеціальності 073 «Менеджмент». Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2012. 24 с.
9. Черчик Л., Мостенець О. Механізм забезпечення конкурентоспроможності рекреаційної системи регіону : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2016. 214 с.
10. Черчик Л., Кувіка Г. Сутність і складові менеджменту конкурентоспроможності закладів сфери гостинності. *Економічний часопис*

Волинського національного університету імені Лесі Українки : журнал. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. № 3 (29).

11. Черчик Л., Токарчук М. Організаційна культура як інструмент забезпечення конкурентоспроможності сучасного підприємства / Теорія та практика менеджменту: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (12 травня 2021 року, м. Луцьк) / відп. ред. проф. Л. М. Черчик. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2021. С. 47-49.

12. Черчик Л., Лажнік А. Чинники забезпечення конкурентоспроможності туристичних компаній в умовах економіки вражень / Трансформація податкової та обліково-аналітичної систем в контексті сучасних кризових явищ: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернівці (Україна, 20 травня 2021 р.). Чернівці: Технодрук, 2021. С. 271-273.

13. Черчик Л. М. Діагностика конкурентоспроможності підприємства: методологічні основи застосування / Л. М. Черчик // Проблеми та шляхи досягнення соціо-еколого-економічної безпеки на мікро-, мезо- та макрорівні : тези доповідей всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (29 вересня 2017 року, м. Луцьк). Луцьк : РВВ Луцького НТУ, 2017. С. 201-204.